

arallegim

Els records sense judicis d'una nena a l'Iraq

XAVI SERRA

Lewis Trondheim, l'autor de *Mis circumstancies* i nom fonamental del còmic francès modern, posa en aquesta obra el seu dibuix –aquí més minimalista que mai– al servei del guió de la seva dona, Brigitte Findakly, una de les coloristes clau de la *Nouvelle BD*. Findakly, de pare iraquí i mare francesa, va passar la major part de la seva infància en un Iraq sacsejat pels cops d'estat militars però que, des de la seva mirada infantil, semblava menys perillós que un bulevard parisenc en ple Maig del 68. *Las amapolas de Irak* explica la seva vida, però fugint de les convencions biogràfiques: l'estructura del còmic té alguna cosa d'àlbum de fotos que passa revista al paisatge emocional de la seva infància a través d'anècdotes significatives i que, en paral·lel, va reconstruint la convulsa història del país. La vida íntima sempre es barreja amb la política: des de les converses telefòniques espiades fins a l'exili de la roba vermella a l'armari quan el nou règim persegueix els comunistes. Cosina germana del *Persèpolis* de Satrapi i *L'àrab del futur* de Sattouf, *Las amapolas de Irak* reconstrueix amb una mirada lliure de judicis un món perdut: el d'una burgesia iraquiana moderna i liberal que es va haver d'escampar pel món per escapar de la guerra i la pobresa material i moral. ♦♦

LAS AMAPOLAS DE IRAK
LEWIS TRONDHEIM
I BRIGITTE
FINDAKLY
ASTIBERRI
120 PÀG. / 17 €

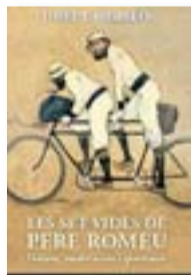

WIKIPEDIA

Pere Romeu, de Torredembarra al món

JOAN SAFONT

L'interès per la història local, la recerca incansable en arxius parroquials i en documentació familiar conservada en golfes i calaixeres ha permès conèixer d'una manera més fidedigna i ajustada, més a prop de la terra i en pla detall, la història del país, dels seus pobles, dels seus homes i dones. Partint d'aquest sentit ultralocalista, el filòleg i ex conseller primer de la Generalitat Josep Bargalló, fill de Torredembarra –on va néixer el 1958–, ha reconstruït amb precisió la biografia d'un dels seus conciutadans més il·lustres: Pere Romeu i Borràs (Torredembarra, 1862 - Barcelona, 1908). La bona notícia no és només aquesta, sinó que *Les set vides de Pere Romeu* ha suposat el retorn als aparadors de nove-

LES SET VIDES DE PERE ROMEU
JOSEP BARGALLÓ
A CONTRA VENT
454 PÀG. / 23 €

tats de les llibreries de l'assaig històric que abunda al catàleg de l'editorial A Contra Vent.

Immortalitzat al gran quadre que presidia la barra d'Els Quatre Gats, el cabareter, titellaire, *sportman* i apassionat del motor Romeu no és només l'altre ocupant del tàndem del seu amic, el pintor Ramon Casas –també descendent de Torredembarra–, de qui l'any passat es va celebrar el 150è aniversari del seu naixement. Bargalló ens permet situar per dret propi aquest personatge modern, singular i sorprenent a la llista d'homenots del país. I situar-lo en el context d'una Torredembarra que, amb la força expansiva dels indians, va donar personatges tan singulars de la Catalunya vuitcentista com la nissaga dels Güell –“ahir pastor, avui senyor”–, l'influent periodista Joan Mañé i Flaquer, la família Casas-

Carbó i el mateix Romeu. Si a tan bones noves hi hem de posar un però, seria que l'enciclopèdica informació sobre la història i les genealogies i llinatges torrencs que hi aporta l'autor, afeixuga el desenvolupament de l'obra... O potser aquest eruditisme és fruit de la necessitat d'explicar com l'empremta torrenca ha estat molt més notable a Catalunya.

Una vida canviant

Moderna, singular i sorprenent va ser la vida de Pere Romeu. O les set vides del *gat* Romeu: l'artista precoç i el jove fill de família indiana; l'esportista, amb especialitat d'esgrima i bicicleta, amb la qual recorre el país; el bohemí *parisien* i cambrer de Le Chat Noir del Montmartre de Casas i Rusiñol; el titellaire d'ombres a Chicago amb el desenganyat i inestable Miquel Utrillo; la icona modernista –llargarut, amb cabells també llargs i barba negra, la pipa a la boca, levita i armilla de fantasia que ens mostren els retrats i les fotografies– i el promotor cultural de la Barcelona cosmopolita, convulsa i emergent; l'hostaler, amo i ànima de la cerveseria Els Quatre Gats, on s'aglutinen les noves activitats artístiques del moment (pintura, teatre, ombres i putxinel·lis, literatura, esport...) i noms imprescindibles com Pablo Picasso, Isidre Nonell, Ricard Opisso, Enric Granados, Enric Morera, Adrià Gual, etc.; el marit i pare de família –el casament amb Corina Jaúregui el va oficialitzar mossèn Cinto Verdager a la catedral de Barcelona, i en van ser testimonis Casas i Rusiñol–; el practicant, periodista i directiu esportiu, o l'automobilista i propietari d'un taller de venda, reparació i lloguer al passeig de Gràcia.

Bargalló esteranyina alguns dels mites sobre el propietari dels Quatre Gats, com la seva suposada mort en la pobresa, sol i allunyat dels vells amics, molt més pròpia del tòpic bohemí *fin de siècle*, que no pas de la realitat documentada. La seva mort poc abans del Nadal de l'any 1908 sí que va ser, però, una metàfora d'un món modernista, entre burges i bohemí, que donava pas a la ciutat Noucentista i als conflictes que pocs mesos després esclatarien amb la Setmana Tràgica. ♦♦

Viure literàriament

JOAQUIM ARMENGOL

L'Andreu Gomila (Palma, 1977) escriptor és moltes coses, però de natural el faig poeta. Suporta amb dignitat uns 15 anys de dedicació literària i publicacions. Carrega a les espatlles quatre llibres de versos: el celebrat *Un dia a l'infern dels que són* (La Magrana, 2001), *Diari de Buenos Aires* (Moll, 2007), *Aquí i ara* (El Gall, 2007) i *Carrer dels dies* (Proa, 2012); un relat sobre l'escena musical a Barcelona titulat *Putos himnes generacionals*, escrit amb la Marta Salicrú i publicat a Empúries el 2015; i dues novel·les: *El port. No serà res de mi* (Moll, 2010), i aquesta darrera, *Con-*

tinents. Déu n'hi do! Un bon equipatge per viatjar! Perquè *Continents* potser va d'això, del viatge com a fugida inconsolable, com a refugi i manera de viure.

Set ciutats i set personatges, doncs. Barcelona, Londres, París, Buenos Aires, Zuric, Ciutat de Mèxic i Felanitx, amb la companyia del poeta Blai Roig, de l'empresari Miquel Riera, de la periodista Joana Bauçà, de l'argentina Natalia Marconi i del nord-americà Mike Grotowski, sense oblidar la poeta Emma Velarde i na Maria Estelrich. Potes incògnits, empresaris perillosos, periodistes de mena i aspirants al no-res. Tota una xarxa de relacions i trobades que converteixen *Continents* en un *anti-thriller*, en

CONTINENTS
ANDREU GOMILA
EMPÚRIES
178 PÀG. / 16,50 €

l'impuls d'una intensa aventura onírica entre Europa i Amèrica, una confessió velada i personal del que marca, culturalment parlant, l'ànima d'aquesta generació tan desubicada i perduda de la dècada dels 70. Segons es dedueix dels personatges que suren a *Continents*, aquests representen l'extrem d'una generació de fracassats que fugen, una gent que viuen al marge i que són arrossegats pel vaivé d'un alè vital fatigat, suportant el desencant d'una immaduresa inacabable.

I aquest és un dels valors de la novel·la i l'autor, el d'haver sigut capaç de parlar de la seva pròpia generació, mig a dins, mig a fora, de dibuixar-ne un retrat feaent entre el desencís i la idea de fracàs, mostrant

el llast existencial que carreguen uns éssers sense horitzó, perduts, atrapats per la mort i el desig. Un retrat que alhora és pura literatura i pura ironia, perquè veiem uns personatges amarats de música i llibres, capaços de viure i creure en la literatura, però nascuts en un país on això, els escriptors i els llibres, de fet, importa un rave. Una novel·la amb tinta crítica, que valoritza la llengua catalana i que és, alhora, la banda sonora d'una vida i d'una generació desarrelada, molt marcada per la música, en aquest cas, pel sentit d'autenticitat que atorga al grunge dels 90. Un llambreig del que és, per a molts, la vida: una mena de confusió desamparada que fa ganes de posar-se a córrer i fugir pel món. ♦♦